

Verneplan for skog

Tilråding om vern av Meheia og Tiurleikåsen naturreservat i Nome kommune



Eikekvaliteter med høy verdi finnes ved Meheia sør. Foto: Terje Blindheim

**Statsforvalteren i Vestfold og Telemark fylke
August 2023**

INNHOLD

1. Forslag.....	side 3
2. Hjemmel.....	side 3
3. Verneverdier.....	side 4
4. Andre interesser.....	side 5
5. Trusler mot verneverdiene.....	side 5
6. Saksbehandling.....	side 5
7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen.....	side 6
8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.....	side 7
9. Lokal og sentral høring.....	side 7
9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring.....	side 8
9.2. Generelle merknader til forskrift ved lokal og sentral høring.....	side 8
9.3. Statsforvalteren sine kommentarer og tilrådinger til de generelle merknadene.....	side 9
9.4. Merknader til det foreslåtte området.....	side 9
9.5. Statsforvalterens kommentarer og tilrådinger til det foreslåtte området.....	side 11

Vedlegg

1. Forslag til forskrift for Meheia og Tiurleikåsen naturreservat

Vernekart: Forslag til avgrensning av Meheia og Tiurleikåsen naturreservat følger som eget kartvedlegg

1. Forslag

Statsforvalteren legger med dette fram forslag om vern i medhold av naturmangfoldloven på privat grunn i Nome kommune i Vestfold og Telemark fylke. Forslaget til vern er basert på ordningen med frivillig vern av skog.

Tilrådingen omfatter forslag om vern av Meheia og Tiurleikåsen naturreservat. Området har fått regional verneverdi i forbindelse med registrering av biologiske verdier (prosjekt Frivilligvern 2019):

Navn	Kommune	Tall på grunneiere	Totalareal	Verneverdi
Meheia og Tiurleikåsen naturreservat	Nome	3	994 daa	regional (**)

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at kartlegger har vurdert at det området som utgjorde tilbudsområdet fikk regional til nasjonal verneverdi (**-***).

2. Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). I loven er det gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier i §§ 35 til 39. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldlovens § 33. Formålet med det enkelte verneområdet må imidlertid beskrives konkret og knyttes opp mot vilkårene som gjelder for den enkelte vernekategori i §§ 36 og 37. Naturreservat er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven.

Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldlovens § 37, som lyder slik:

- ” Som naturreservat kan vernes områder som*
- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
 - b) representerer en bestemt type natur,*
 - c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
 - d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller*
 - e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens kap. II

Med hensyn til kunnskapsgrunnlaget (jf. § 8 i nml.), så foreligger det god dokumentasjon av arter og naturtyper i området, jf. omtalen i kap. 3 Verneverdier. Restriksjonene på inngrep

og tiltak som innføres med verneforskriftene vil beskytte verneverdiene, og den bruken som tillates videreført vil etter vår vurdering ha liten negativ virkning på dem. Effekten av vernet på verneverdiene og naturmangfoldet vil derfor være positiv. Prinsippene i §§ 9-12 framstår dermed ikke som relevante i saken.

3. Verneverdier

Kartleggingen som ble gjennomført høsten 2019 omfattet hele tilbudsområdet som kom inn fra tre grunneiere. I mars 2023 trakk den ene grunneieren sitt tilbud. Dette tilbudet omfattet et areal på ca. 900 daa på gnr./bnr. 112/1. Store deler av dette arealet ble av kartlegger ansett som verneverdig, og det ble avgrenset tre kjerneområder i denne delen. Disse er ifølge kartleggingsrapporten lokalitetene «Meheia sør» på 62,8 daa med verdi B, «Meheia SØ» på 17,9 daa med verdi C og «Meheia Ø» på 20,6 daa med verdi B. Etter dette gjenstår kjerneområdene «Meheia NV» og «Meheiliane N" med henholdsvis A og C verdi. Statsforvalteren har i det etterfølgende likevel gjengitt utdrag av verneverdiene for området slik det framkommer av kartleggingsrapporten.

Området består av bratte vest- og sørvendte lisider, samt høyereliggende arealer oppe på Meheia. Området ligger i overgangen mellom svakt oseanisk og klart oseanisk seksjon i boreonemoral og sørboreal sone.

Vegetasjonen domineres av fattig bærlyngskog og lyngskog med furu i tresjiktet. Mindre innslag av blåbærskog og gran dukker opp i friskere deler. Rikere utforminger finnes sparsomt i området, men på arealer med høyere bonitet og stedvis i brattere skrenter der berggrunnen er noe mer oppsprukket, er det mindre partier med svak bærlyng-lågurtskog, bærlyng-lågurtskog og lyng-lågurtskog. Deler av lisidene er blandingskog med et tresjikt dominert av eik, osp, furu og/eller gran, og med mindre innslag av rogn, bjørk, selje, ask, barlind, spisslønn, hassel, lind og gråor. I visse partier dominerer eik nesten helt. Flekker med rødlistet naturtype lågurtedelløvskog (VU) finnes der vegetasjonen er intermedier til rik og med dominans av eik i tresjiktet. Det er til sammen fem naturtypelokaliteter innenfor tilbudsområdet. Tre lokaliteter med gammel lavlandsblandingskog-furu-lavlandsblandingskog (to med B-verdi og én med C-verdi; alle i det sørlige området som utgår, jf. ovenstående), én lokalitet med gammel lavlandsblandingskog-boreonemoral gran-blandingskog (med A-verdi) og én lokalitet med gammel granskog-gammel avlandsgranskog (C-verdi).

Store deler av verneforslaget kan karakteriseres som halvgammel til gammel furuskog spredt med gamle trær, men det er her lite med død ved. Lavlandsblandingskogene er flersjiktet, med god aldersspredning og har innslag av en del gamle trær og til dels naturskogspreg med en del død ved i partier.

Det er påvist åtte rødlistearter (Norsk Rødliste 2015) i området. . Det er også i forbindelse med andre kartlegginger registrert eikegreinkjuke (NT), ospehvitjuke (NT) og ask (VU). Det har i tillegg blitt påvist furustokkjuke som er oppført som nær truet (NT) i Norsk Rødliste 2021.

Områdets største og viktigste naturkvaliteter er knyttet til forholdsvis velutviklede lavlandsblandingskoger, med elementer som gadd, læger, gamle grove trær og hule trær.

Blant annet er det flere grove og også hule eik spredt og stedvis klumpvis i lokaliteten, og i partier er det mye grov død ved av både eik, osp og gran. Området vurderes av kartlegger til å inneha skogvernkvalliteter tilsvarende to-tre stjerner (**-***).

Verneforslaget Meheia og Tiurleikåsen vil i høy grad bidra til inndecking av mangler i skogvernet. Området dekker i første rekke opp viktige mangler knyttet til inndecking av viktige mangelnaturtyper som gammel lavlandsblandingskog, generelle mangler som lavlandsskog og biologisk gammel kog. Også arealene utenfor kjerneområdene innehar viktige verdier.

Meheia og Tiurleikåsen ligger i et område med nærhet til eksisterende verneområder, samt flere tilbudsområder som innehar viktige mangler i skogvernet knyttet til rik blandingskog i lavlandet. Sammen med disse vil området utgjøre del av et økologisk nettverk.

Formål

Formålet med forskriften er å ta vare på et naturskogspreget område med høy grad av urørthet som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av naturtypene lågurtedelløvskog og gammel blandingskog i lavlandet, som er preget av gamle hule eiker, osp, furu og gran og mye død ved. Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av sjeldne og truede arter av karplanter, sopp og lav.

Etter Statsforvalterens vurdering fyller området de kravene som naturmangfoldloven § 37 setter for områder som kan vernes som naturreservat. Statsforvalteren vurderer at området er verneverdig til tross for at et tilbudsareal tilsvarende ca. 900 daa ble trukket ut i mars 2023. Gjenværende areal innehar blant annet en naturtype med verdi A med et areal på nærmere 80 daa.

4. Andre interesser

Planstatus

Området ligger i område avsatt til LNFR (landbruks- natur- og friluftsområde) formål, jf. kommuneplanens arealdel (2020-2030). Kilde:

https://webhotel3.gisline.no/Webplan_3816/gl_planarkiv.aspx?planid=2019_02

5. Trusler mot verneverdiene

Skogsdrift vil være en trussel mot verneverdiene. Ferdsl og beiting anses ikke å være noe trussel i området i dag.

6. Saksbehandling

Bakgrunn

Vern av kog har de siste 15 årene blitt prioritert i verneplanarbeidet i Norge. Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringen sin innstilling om en kraftig opptrapping av kogvernet i Norge. St.meld. nr. 25 trakk og opp viktige prinsipper og satsingsområder for en slik opptrapping av kogvernet. Blant annet at et utvidet kogvern skulle følge de faglige rådene i rapporten "Evalueringen av kogvernet i Norge", laget av NINA og Skogforsk.

I meldingen ble frivillig vern trukket frem som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. Ved frivillig vern tilbyr skogeier(-ene) staten vern av egen skog.

Miljøvernmyndigheten vurderer tilbudene og gjør naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdiene. Om det etter en slik registrering er aktuelt å legge fram et verneforslag for det aktuelle arealet, skal det gjennomføres forhandlinger med grunneier om avgrensing, verneforskrift og økonomisk erstatning. Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjøres før avtale er undertegnet.

Konkret om området

Tilbud om frivillig vern for Meheia og Tiurleikåsen naturreservat ble mottatt fra grunneierne via AT Skog 4. juli 2019. Naturverdiene ble undersøkt høsten 2019 og ble rapportert i 2020 (jf. *Hertzberg M., Thylen A., Blindheim T. 2020. Naturverdier for lokalitet Meheifjellet, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2019. NaRIN faktaark. BioFokus.*).

Tilrådingen oversendes med forbehold om at det pågår forhandlinger om erstatning som ikke er fullført og derfor ikke inngått endelig avtale mellom partene.

Melding om oppstart

Formell oppstart på verneplanarbeidet ble meldt 29. oktober 2021 med frist 15. desember. Navnet på området var da Meheifjellet. Innkomne merknader ble nærmere kommentert i høringsdokumentet. Det kom inn ytterligere én uttalelse etter fristens utløp. Uttalelsen var fra NVE med brev datert 16.03.22, og er gjengitt i kapittel 9.4.

Høring

I samsvar med naturmangfoldloven og reglene om saksbehandling til denne, sendte Statsforvalteren forslaget til vern ut på høring 27. januar 2022, med frist 1. april. Det ble gjort en felles lokal og sentral høring. Det kom inn 13 uttalelser til høringen som omfattet 11 områder, der seks uttalelser var til lokal høring og syv uttalelser til sentral høring. Åtte av disse avga uttalelse til Meheia og Tiurleikåsen. NVE sin uttalelse til oppstartsmeldingen inngår som en av de syv uttalelsene som var til sentral høring. Førre AS sto ikke oppført i adresselisten. Derfor er deres uttalelse mottatt etter høringsfristen. Nedenfor gjengis uttalelsene som var knyttet til Meheia og Tiurleikåsen.

Videre saksgang

Statsforvalteren sender, på bakgrunn av høringsdokumentet og innkomne uttalelser, tilråding om vern til Miljødirektoratet. Til vanlig vil det på dette tidspunktet i verneprosessen være gjennomført forhandlinger og underskrevet avtaler med grunneierne.

Miljødirektoratet fremmer saken for Klima- og miljødepartementet som deretter vil forberede saken og legge fram forslag om vernevedtak for Kongen i statsråd. Etter vernevedtak ved kgl.res. vil erstatningen i tråd med avtalen bli utbetalt av Miljødirektoratet. Statsforvalteren får deretter vanligvis i oppdrag å gjøre vedtaket kjent og sørge for at naturreservatet blir forsvarlig merket og skiltet. Dette gjøres normalt av jordskifteretten som etter begjæring fra Statsforvalteren oppretter sak om grensegang for området.

7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen.

Ved melding om oppstart ble Meheifjellet brukt som navn på naturreservatet. Språkrådet anbefalte å bruke navnet Meheia, ettersom Meheifjellet ligger utenfor det foreslåtte naturreservatet. Området omfatter også en ås med navn Tiurleikåsen, og navnet som ble brukt i høringen var Meheia og Tiurleikåsen naturreservat. Etter høring har en av grunneierne trukket sitt tilbud slik at verneområdet har blitt redusert i areal. De to andre grunneierne i tilbudsområdet har fortsatt ønsket å få etablert et naturreservat. Dette innebærer at området har endret areal fra 1894 daa under høringen til ca. 994 daa i tilrådingen.

8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.

Det er etter Statsforvalterens vurdering ikke behov for forvaltningsplan for det nye reservatet. Vi anser oppsynsbehovet for å være lite.

9. Lokal og sentral høring

Verneplanen for Meheia og Tiurleikåsen naturreservat ble sendt på lokal høring til grunneiere, Nome kommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune, og til følgende brukerorganisasjoner, regionale statlige etater, næringsinteresser og lokale interesseorganisasjoner (vi har sendt en felles høring for 11 områder, derfor er ikke alle adressatene relevante for Meheia og Tiurleikåsen naturreservat):

Drangedal skogeierlag, Drangedal JFF, Drangedal og Tørdal bondelag, DE Nett AS (tidl. Drangedal Everk AS), Fyresdal turlag, Fyresdal JFL, Fyresdal skogeigarlag, Fyresdal Bondelag ved Hans Christian Jørgensen, Grenland friluftsråd, Hjartdal Elverk AS, Holla bondelag, Holla JFF, Lunde JFF, Lunde og Flåbygd Bondelag, Kviteseid JFF, Kviteseid skogeigarlag, Kviteseid bondelag, Kviteseid turlag, Nome skogeigarlag, Seljord skogeigarlag, Seljord JFL, Seljord turlag, Naturvernforbundet i Midt-Telemark, Forum for natur og friluftsliv i Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, NJFF Telemark, BirdLife Telemark (tidligere NOF Telemark), Telemark Energi AS, Telemark turistforening, Vestfold og Telemark orienteringskrets, Tinn Energi, Statens Vegvesen Region Sør, Norges Vassdrags- og energidirektorat Region Sør, Skagerak Energi AS, Skagerak Kraft, Vest-Telemark Kraftlag AS, Øst-Telemarkens Brukseierforening, Arendal Vasdrags Brugseierforening, Lede AS (tidl. Skagerak Nett), Telemark Orienteringskrets, Telemark Bonde- og Småbrukarlag, Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening og Telemark Sau og Geit.

Verneplanen ble sendt på sentral høring til:

AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Institutt for biovitenskap - Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for

naturforskning, Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NORSKOG, NSB hovedadm., NTNU Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU Ringve botaniske have, NTNU Vitenskapsmuseet, SABIMA, Språkrådet, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet og WWF-Norge.

9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

Forsvarsbygg (e-post datert 01.02.2022) uttaler følgende:

«Forsvarsbygg gir høringssvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi registrerer at de generelle unntakene fra ferdselsbestemmelsene inkluderer hensynet til militær operativ virksomhet og avgang og landing med Forsvarets luftfartøy. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.»

Bane NOR SF (brev datert 03.02.22) uttaler følgende:

«Område vedkjem ikkje jernbanens interesser og Bane NOR har ingen merknader til verneplanen.»

Direktoratet for mineralforvaltning (brev datert 28.03.22) uttaler følgende:

«DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mogleg samla verdiskaping basert på ein forsvarleg og berekraftig utvinning og foredling av mineral. Vi forvaltar lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (minerallova), og har eit særleg ansvar for at mineralressursar blir teke omsyn til i saker etter naturmangfaldlova.

Sentrale mål i mineralforvaltninga er å sikre tilgangen til mineralressursane i framtida og å hindre at viktige førekomstar blir bandlagt av arealbruk som utelukkar framtidig utnytting.

....

Fråsegn frå DMF

DMF ga fråsegn til varsel om oppstart av vernearbeid for fleire av områda som no er lagt ut på høyring, datert 20.12.2012. Tre av områda røre ved mineralske ressurser eller bergrettar. DMF registrerer at vår uttale er tatt til etterretning i verneforslaga for Sannesnåsa, Hovdestøyl og Songedalsnuten. Vi har dermed ikkje merknader til desse eller andre områdar utan registrerte mineralske ressurser.

.....»

9.2 Generelle merknader til forskriftene ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

Landbruksdirektoratet (brev datert 16.02.22) uttaler følgende:

«Som instans for høyringa av forslag til oppretting av nye naturreservat, ønsker vi å gi nokre generelle innspel til verneprosessen.

Grundig beskriving av området

Av høyringsdokumenta må det komme tydeleg fram om og i tilfelle korleis det aktuelle området blir nytta til landbruksformål. Dersom det er landbruksinteresser i området som ikkje blir tatt omsyn til i utkast til forskrift, ber vi om at det blir grunngjeve i høyringsdokumenta. Typiske landbruksinteresser kan vere (lista er ikkje uttømmande):

- o Skogsbilveg som er naudsynt for skogbruk på tilgrensande areal
- o Traktorveg i samband med jordbruk
- o Støl/seterområde
- o Beite
- o Reindrifft

Utforming av forskrift

Dersom det går vegar/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvaltaren vurdere om det kan bli gitt føresegn om merking, rydding og vedlikehald av desse. Det bør bli lagt til rette for drift og vedlikehald av eventuelle støl-/seterområde og bli opna for andre tekniske tiltak som bidreg til ein landbruksmessig utnytting av området. Dersom slike tiltak ikkje er ønskeleg innanfor verneområdet, må det bli gitt ei fagleg grunngjeving for dette i høyringsdokumenta.

Beite vil vere aktuelt i mange område som blir foreslått verna som naturreservat. Det bør difor bli vurdert om forskrifta kan opne for dette. Viss ikkje, må det bli gjort greie for kvifor i høyringsdokumenta. Dersom det blir opna for beiting i området bør det også bli utarbeida føresegn for utsetting av saltsteinar og oppføring/vedlikehald av gjerde og sankekveer.

For alle tiltaka over må det bli vurdert om det kan bli gitt føresegn om motorferdsel i samband med tiltaka. Det bør bli gitt generelt unntak frå føresegna om ferdsel i samband med uttransportering av sjuke og skadde bufe.

Vi går ut frå at Statsforvaltaren sin landbruks- og reindrifftsaglige kompetanse blir involvert i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også vere nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltninga i arbeidet.»

9.3 Statsforvalterens kommentarer og tilrådingar til de generelle merknadene

Lokal og sentral høring

Når det gjelder uttalelsen til Landbruksdirektoratet så vil Statsforvalteren bemerke at området som foreslås vernet ikkje har støls-/seterområder, men skulle det være aktuelt med beitedyr her er det tatt høyde for det og de andre innspillene i verneforskriften, jf. § 4 bokstav e og g, § 6 bokstav a, § 7 bokstav d og f.

9.4 Merknader til det foreslåtte området

Lokal høring

Føre AS (e-post datert 02.05.22, etter utløp av høringsfristen) uttaler følgende:
«Viser til mottatt varsel om verneplan.

Føre er nettselskap i Nome Kommune og Midt-Telemark Kommune, og datterselskap av Telemark Energi AS.

Føre har følgende kommentarer til planene:

.....

4. Meheia og Tiurleikåsen – Føre har ingen infrastruktur i nærheten, og kjenner ikke til noen planer i området (området grenser til planene ved Gongevann).

.....»

Sentral høring

Norges vassdrags- og energidirektorat (brev datert 16.03.22, tre måneder etter frist for uttalelse til oppstartsmelding) uttaler følgende:

«Vi viser til melding om start av verneplanprosess for nye områder for frivillig vern av skog i kommunene Drangedal, Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Midt-Telemark, Nome, Notodden, Porsgrunn, Seljord, Tinn og Tokke.

NVE har sett gjennom oppstartsmeldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- *Så langt NVE kjenner til er det ingen energi- og vassdragsinteresser i områdene Grønlifjellet, Krovannskollen, Stavsholtmyrane (utv.), Gongefjell, Husefjell, Linfjell-Lubergfjell, Meheifjellet, Sauåsen, Svarteputt, Værstadjellet, Flata, Stjernås, Bjønnehølen, Hønsejuvet og Hovdestul.*
-
- *NVE ber om at alle berørte parter blir inkludert i adresselisten. Dette gjelder områdekonsesjonærer, netteiere, magasinregulanter, kraftselskapseiere, grunneiere m.m. Dette er for at de skal få muligheten til å uttale seg om hvorvidt vern påvirker eksisterende eller fremtidige planer. NVE kan ikke se at brukseierforeningene i de aktuelle kommunene er på høringslisten, dvs. Øst-Telemarkens Brukseierforening (ØTB) og Arendals Vasdrags Brugseierforening (AVB).*
- *Skagerak Kraft AS har uttalt seg og vil bemerke at det er viktig at denne type saker underlegges grundige saksbehandlingsprosesser og at alle involverte interessenter gis anledning til å uttale seg. AVB har blitt informert om vern av Skagerak Kraft AS og har uttalt seg. NVE støtter opp under Skagerak Kraft AS sin uttalelse og ber statsforvalteren ta uttalelsen til følge.*
- *Statnett har uttalt seg ifb. oppstartsmeldingen og informerer at de ikke har transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.*
- **Nettanlegg**

NVE gjør oppmerksom på at Telemark Energi AS (tidligere Midt-Telemark Energi AS), DE Nett AS (tidligere Drangedal Everk AS), Vest-Telemark Kraftlag Nett AS (tidligere Vest-Telemark Kraftlag AS), Lede AS (tidligere Skagerak Nett AS), Everket AS (tidligere Notodden Energi Nett AS) og Stannum AS (tidligere Tinn Energi Nett AS) har områdekonsesjon i de ulike verneområdene. Vi oppfordrer nettselskapene til å uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med eksisterende eller fremtidige prosjekter. NVE har ikke detaljert

kjennskap til planer knyttet til distribusjonsnett. Det er spesielt viktig at områdekonsesjonærene og netteierne uttaler seg om aktuelle planer. NVE ber nettselskapene til å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt. For at selskapene skal ha mulighet til å uttale seg videre i prosessen, ber vi om at de inkluderes i høringslisten. Som følge av lovkrav fra NVE har flere av nettselskapene endret navn. Det er viktig at riktig selskap med riktig navn blir inkludert i høringslisten.»

Norges vassdrags- og energidirektorat (brev datert 29.03.22) uttaler følgende:

«Vi viser til uttalelse på høring av verneplan for 11 foreslåtte verneområder i Telemark.

- *Så langt NVE kjenner til er det **ingen** energi- og vassdragsinteresser i områdene Grønlifjellet, Gongefjell, Svarteputt, Sauås og Suggeås, Meheia og Tiurleikåsen, Husefjell, Bjønnehølen og Hønsegjuvet.*
.....
- *NVE gjør oppmerksom på at Telemark Energi AS (tidligere Midt-Telemark Energi AS), DE Nett AS (tidligere Drangedal Everk AS) og Vest-Telemark Kraftlag Nett AS (tidligere Vest-Telemark Kraftlag AS) har områdekonsesjon i de ulike verneområdene. Vi oppfordrer nettselskapene til å uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med eksisterende eller fremtidige prosjekter. NVE har ikke detaljert kjennskap til planer knyttet til distribusjonsnett. Det er spesielt viktig at områdekonsesjonærene uttaler seg om aktuelle planer. NVE ber nettselskapene å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.*
- *For at selskapene skal ha mulighet til å uttale seg videre i prosessen, ber vi om at de inkluderes i høringslisten. Som følge av lovkrav fra NVE har flere av nettselskapene endret navn. Det er viktig at riktig selskap med riktig navn blir inkludert i høringslisten.*
.....
- *Statnett har uttalt seg ifb. oppstartsmeldingen og informerer at de ikke har transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.*
....»

9.5 Statsforvalterens kommentarer og tilrådninger til det foreslåtte området

Ingen merknader.

Konklusjon

Statsforvalteren anbefaler at Meheia og Tiurleikåsen blir vernet som naturreservat. Etter høringen har en av de tre grunneierne som sto bak tilbudet trukket ut sitt areal, slik at området har blitt arealmessig redusert. Statsforvalteren vurderer at området som gjenstår er verneverdig etter som det finnes registreringer her som avgjort tilfredsstillende kravene i henhold til naturmangfoldloven for et verneområde.

Det er ikke endringer med hensyn til verneforskrift, mens arealendringen innebærer at vernekartet blir endret i forhold til kartet som var med under høringen. På tross av endret areal påvirker ikke dette navnsettingen på området. Se vedlegg med forskrift og eget vedlegg for vernekart. Endring i verneforskrift er satt i kursiv.

Vedlegg 1.

Endringer i kursiv

Forskrift om vern av Meheia og Tiurleikåsen naturreservat i Nome kommune i Vestfold og Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med forskriften er å ta vare på et naturskogspreget område med høy grad av urørthet som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av naturtypene lågurtedelløvskog og gammel blandingskog i lavlandet, som er preget av gamle hule eiker, osp, furu og gran og mye død ved.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av sjeldne og truede arter av karplanter, sopp og lav.

Det er en målsetning å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Nome kommune: 103/3, 123/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på 994 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet....20xx De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nome kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d. Vedlikehold og merking av eksisterende stier vist på vernekartet.
- e. Beiting.
- f. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- g. Utsetting av saltsteiner.
- h. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- i. Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest utenom eksisterende stier er forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtts- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 andre ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Merking, rydding og vedlikehold av stier, løyper og gamle ferdselsveier som ikke var kjent på vernetidspunktet.
- b. Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
- d. Høgst av etablerte plantefelt.
- e. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 bokstav d.
- f. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- g. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- h. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav g og § 7 bokstav b, c, d og f.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.